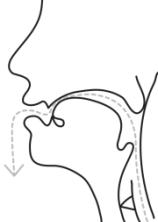
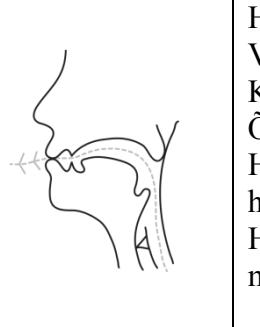
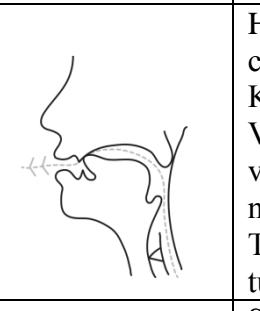
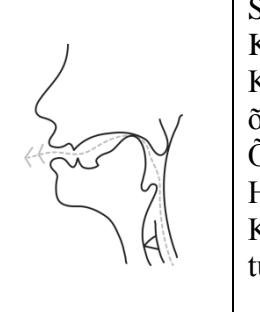
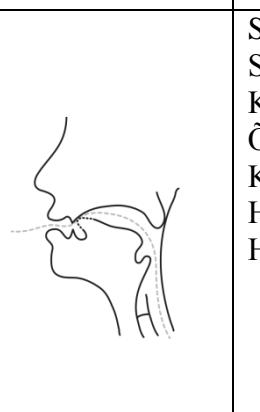
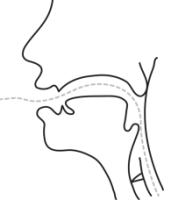
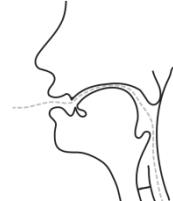
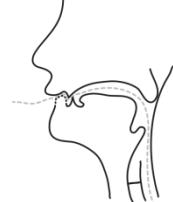
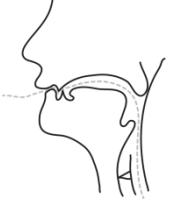

S - ahtushäälik		<p>Suu on avatud. Huuled on naeratuses. Hambaid on veidi näha. Hammaste vahe on väike. Keeleots on alumiste hammaste taga. Keeleküljed on vastu ülemisi purihambaid. Keele keskel on väike vagu: sealt liigub õhk. Õhk ei lähe ninasse. Õhuvoor suust on tugev ja jahe. Häälepilu on avatud. Häälepaelad ei vibreeri. S on helitu häälrik.</p>	<p>Nimed: Siim, Sulev, Siiri, Sille, Asso, Jass, Sass, Asta, Kusti, Risto, Esta</p> <p>Sõnad ja -ühendid: siil, seen, kass, tass, tasa, vesi, esmaspäev, teisipäev. Soe suvi. Sajune sügis. Ilus pluus. Vaatas sisse. Pesi tasse. Bussi ratas. Sassis juuksed. Patsutab kutsikat. Mustad mütsid. Punased püksid. Raske harjutus. Ole tasa. Ära kisa. Lisa soola. Pese pesu. Siim sööb sööklaas sooja suppi.</p> <p>Eristamine</p> <p>S – T: sall – tall, suvi – tuvi, sool – tool, suled – tuled, sort – tort, Sass – tass.</p>
L - külghäälrik		<p>Suu on avatud. Suunurgad on veidi tahapoole tömbunud. Hambaid on nähe, nende vahel on väike vahe. Keel on ülemiste hammaste taga. Keelekülgede ja ülemiste purihammaste vahel on kitsas vahe. Õhk liigub üle keelekülgede. Õhk ei lähe ninasse, väljub suust. Häälepilu on suletud. Häälepaelad vibreerivad. L on heliline häälrik.</p>	<p>Nimed: Lee, Lii, Lauri, Liis, Pill, Ell, Mall, Aili, Alli, Ella, Ulvi, Silvi, Alvar</p> <p>Sõnad ja -ühendid: lumi, lamp, lapsed, loomad, kell, lill, sild, pildid, valjusti, tule alla, üle sillia, pillas palli, lillad lilled, kallis tool, kollane pall</p> <p>Eristamine:</p> <p>L – N: All – Ann, Elo – Eno, pall – pann, kala – kana, lina – nina, on – ei ole, koll – konn, lagi – nagi, siil – siin, valged kanad – vanad kalad, palun – tänan. Villane kinnas. Kas sa oled juba teel? Ei, ma teen veel tööd. Millal minna üle sillia? Pool kilo kaalikaid. Kelle kinopilet? Kullakallis vanaema. Kana munes neli muna. Sulle tuli külaline.</p>
N - nimähäälrik		<p>Suu on avatud. Huuled on naeratuses. Hammaste vahel on väike vahe. Keel on ülemiste hammaste taga (nagu T hääldamisel). Keeleküljed on vastu ülemisi purihambaid. Õhk väljub läbi nina. Häälepilu on suletud. Häälepaelad vibreerivad. N on heliline häälrik.</p>	<p>Nimed: Naima, Niina, Anu, Anna, Inno, Enn, Andres, Ants, Henri, Indrek</p> <p>Sõnad ja -ühendid: neli, nali, pann, vann, punane, kollane, sinine. Noor naaber. Tahan minna linna. Palju õnne sünnipäevaks!</p> <p>Eristamine: mine – minna, pane – panna, kana – kannab, kino – kinnas</p> <p>N – J: muna – mujal, jagu – nagu, järv – närv, vaja – vana, kaja – kana</p> <p>N – T: nukk – tukk, noos – toos, näpp – täpp, saan – saad, vann – vatt, paat – vaat, peen – peet. Onu Enn pani koera kinni. Sel nädalal Tiit linna ei tule.</p> <p>NB! king, rong, vang, ring, õng, hing; kino – king – kingad, vana – vang</p>
M - nimähäälrik		<p>Huuled on kergelt suletud. Huulte asend sarnaneb P häälusele. Häälitusõhk väljub läbi nina. Keel on vabalt puhkeasendis. Hambad on veidi avatud. Häälepilu on suletud. Häälepaelad vibreerivad. M on heliline häälrik.</p>	<p>Nimed: Mari, Miina, Miiia, Mihkel, Emma, Siim, Tambet, Vambola, Imbi</p> <p>Sõnad ja -ühendid: müts, moos, majas, kamm, memm, kümme, ammu, õmbleb, ämber, ümber, september, esmaspäev, emakeel, ümmargune. Teeme lumememme. Kohtume kolmapäeval. Kümme meest sammus lumes.</p> <p>Eristamine: oma – homme, koma – kommi, ema – emme</p> <p>M – P: muna – puna, kamm – kapp, piim – piip, sama – saba, mark – park mütsid – püksid. Pime mees. Meeste püksid. Poiste mütsid. Milvi pinal. Punane mari. Madal muru. Sama tuba. Tume saba. Magus moos. Palju piima.</p>

P (B) – sulghäälik		<p>Huuled on suletud ja pinges. Lõug ei liigu. Väljahingatav õhk avab huulte vahelise sulu. Keel on vabalt. Hammaste vahel on väike vahe. Õhk väljub otse, ei lähe põskedesse ega ninasse. Hääle pilu on avatud. Häälepaelad ei vibreeri. P on helitu häälrik. Häälikut häälidatakse erineva tugevusega ja märgitakse kirjas B – P – PP.</p>	<p>Nimed: Pille, Pelle, Paul, Piia, Pilvi, Peeter, Epp, Sepo, Peep, Lembit Sõnad ja -ühendid: puu, paat, pall, pill, lipp, nupp, supp, kapp, trepp, appi, küpsis, kauplus, pühpäev, pensionipilet. Punane nupp. Õnnelik lõpp. Palun vabandust. Õppis hüppama. Õpetaja õpetab õpilasi. Sportlaste piletid. Sõber vajab abi. Politsei koputas uksele. Epp lippas apteekki. Palju sõpru tuli appi. Eristamine: tibu – tipu – tippu, käbi – käpa – käppa, leba – lepa – leppa, libe – lipu – lippu</p>
T (D) – sulghäälik, keeletipuhähälrik		<p>Huuled on veidi avatud. Hammaste vahe on umbes 1 cm. Keeletipp on ülemiste hammaste taga. Keeleküljed on vastu ülemisi purihambaid. Väljahingatav õhk avab keele tipu ja hammaste vahelise sulu. Õhk väljub üle keele tipu. Õhk ei lähe ninasse. Hääle pilu on avatud. Häälepaelad ei vibreeri. T on helitu häälrik. Häälikut häälidatakse erineva tugevusega ja märgitakse kirjas D – T – TT.</p>	<p>Nimed: Tiia, Tiina, Tõnu, Taavi, Triin, Tuuli, Ott, Mait, Mart, Rait, Otto Sõnad ja -ühendid: tee, tool, diivan, teler, tunnistus, kott, toit, pliit, udu, pidu, tualett, tablet, retsept, taskurätt. Tribiline tapeet. Täpilised tassid. Tugev tuul. Tta nutab. Vaata ette. Võttis kätte. Tuli täna tööle. Eristamine: kadus – katus – kattus, rada – ratas – ratta, kodu – koti – kotti, kade – kate – katte, sadas – satub – sattus, rida – Rita – ritta. T – N: padi – pani, keda – kena, näpp – täpp, taba – naba, nool – tool, nobe neiu – tobe lugu, tore nipp – torni tipp. Seda nädalat. Tänan südamest.</p>
K (G) – sulghäälik		<p>Suu on vabalt avatud. Keeletipp on kaugemal alumiste hammaste taga. Keele tagaosa tõuseb vastu suulage. Väljahingatav õhk avab keele ja suulae vahelise sulu. Õhk väljub tõukega, ei lähe ninasse. Hääle pilu on avatud. Häälepaelad ei vibreeri. K on helitu häälrik. Häälikut häälidatakse erineva tugevusega ja märgitakse kirjas G – K – KK.</p>	<p>Nimed: Kai, Kalle, Kaja, Kati, Kersti, Jaak, Mikk, Kristo, Uku, Juku, Ekke Sõnad ja -ühendid: kana, kool, pakk, nukk, kraadiklaas, kodumasinad, Kaunis kleit. Kallis kampsun. Kannab kaasas. Kiirustab kinno. Keerab kella. Terav saag. Väike poeg. Aeg liigub. Lakkis küüsi. Lokkis juuksed. Pakkis kokku. Mage supp. Igav lugu. Mugav tuba. Hakkis sinki. Puhkas jalgu. Eristamine: tigu – tiku – tikku, lugu – luku – lukku, nuga – nuku – nukku, lagi – laki – lakki G – J: Magab - sajab, aga - ajab. Koer ajab maja taga jänesejälgi. Iga päev. K – T: kee – tee, kont – tont, kass – tass, nukk – nutt, kolm – tolm</p>
R – värihäälik		<p>Suu on avatud. Suunurgad on tahapoole tõmbunud. Keeletipp on ülemiste hammaste taga. Õhk väljub üle keele tipu ja paneb selle värisema. Keeleküljed on tihedalt vastu ülemisi purihambaid. Hääle pilu on suletud. Häälepaelad vibreerivad. R on heliline häälrik.</p>	<p>Nimed: Riina, Rein, Raili, Raivo, Riho, Risto, Mari, Eero, Harri, Urmas Sõnad ja -ühendid: ratsas, raha, roosa, sõber, meister, kohver, maaler, pagar, pipar, sõstar, tere, teler, teater, naaber, restoran, prillid, september, oktoober, november, korter. Tartu kaart. Kirjud kardinad. Kurtide kool. Keerulised aparaadid. Tervitab naabreid. Terved kõrvad. Remonditud korter. Eristamine: R – L: rutt – lutt, rott – lott, rusikas – lusikas, puder – pudel, koor – kool, vara – vala, karu – kalu, naer – nael. Mare mängib hästi malet. R – N: rott – nott, rutt – nutt, raha – naha, saar – saan, park – pank. Kuidas ma saan sellele saarele? Varas valas vanas kuuris vett. Kelle nutt? Kuhu nüüd rutt hakkas?</p>

H – ahtushäälik		<p>Suu on veidi avatud. Hambaid on näha. Huuled on vabalt. Õhk väljub suust. Häälepilu on kitsalt avatud. Häälepaelad ei vibreeri. H on helitu häälrik.</p>	<p>Nimed: Helle, Heli, Harri, Heidi, Heiki, Eha, Aho, Leho, Ahto, Ahti, Mihkel Sõnad ja -ühendid: hall, hele, raha, paha, reha, nohu, lühike, vihane, köhib, liha, lehed, kahed, tahab, maha, lehm, vihm, pehme, kohupiim. Hall habe. Haige köhib. Vähe liha. Vahetab raha. Lahke rahvas. Ehitab tehast. Juhtub tihti. Õhtul sadas vihma. Kohv läks maha. Jahvatab kohvi. Ehmatab ahvi. Eristamine: H – G: maha – maga, viha – viga, taha – taga, tihe – tige, mahub – magus, Eha – ega, lahe – lage. Liha on mage. Ma ei saa magada, mul on nohu ja köha. Paha poiss tegi maja taga pahandust. Pühapäeval magan kaua.</p>
J – poolvokaal		<p>J-i häälitus sarnaneb I hääldamisega. J-i ei saa pikalt häälädada (erandiks: ojja, majja).</p>	<p>Nimed: Jaan, Jüri, Juta, Jane, Janne, Janar, Kaja, Sirje, Helju, Kalju, Hilja Laused: Jaanipäev on juunis. Jänes jookseb. Juhan ostab jahu, juustu, jäätist ja jogurtit. Õpetaja vajab ajalehte. Kaja ja Kaia on head uujjad. Juta jalutab pojaga oja ääres. Aias on palju marju. Jalakäija jalutab jalgrajal. Jõulude ajal oli jube ilm. Janar istub jaamas ja joob jõhvikamahla. Abivajajat tuleb aidata. Erandid: ojja, majja. Jüri kukkus ojja. Jaan jooksis majja. Eristamine: I – J: Kaja – Kaia, ajad – aiad, vaja – vaiad, oja – hoiab, sajab – said Maias Maia elab suures majas. Majahoidja hoiab maja ja aia korras. J – G: Maja taga. Kui sajab, siis ma magan. Ma vajan midagi magusat. J – N: vaja – vana, Kaja – kana, mujal – munas. Kena maja. Kusagil mujal.</p>
V – huulhäälik, ahtushäälik		<p>Suunurgad on veidi tahapoolle tömmatud (naeratus). Ülemisi hambaid on veidi näha. Alumine huul on kergelt vastu ülahammaste serva. Huulte ja ülemiste hammaste vahel on kitsas vahe: sealt väljub õhk. Keel on puhkeasendis. Häälepilu on suletud. Häälepaelad vibreerivad. V on heliline häälrik.</p>	<p>Nimed: Viia, Volli, Valli, Vello, Vaike, Eve, Ave, Eeva, Liivi, Viivi, Ivar, Kevin, Elve, Silvi, Urve, Arvi, Ervin, Virve, Sohvi Sõnad ja -ühendid: voodi, vesi, hoov, mugav, põnev, igav, kuiv, sügav, köva, suvi, kevad, kaval, kõrvad, põlved, tervitab, arvab, tervis, kohv, kehv, trahvib, kohvik, värviline, huvitav, tavaline, värvid. Viisakas võõras. Vana võti. Võtab vaarikaid. Vanaisa valab vett vanni. Kevadel oli taevas pilvine. Toivo aevastab. Ivar kaevab. Värske värviga värvitud. Viis viilu vorsti. Eristamine: V – M: vesi – mesi, vaas – maas. Ave oma. Kevini maja. Eva amet</p>
F		<p>Suunurgad on veidi tahapoolle tömbunud. Ülemisi hambaid on näha. Alumine huul on vastu ülemiste hammaste serva. Huulte ja hammaste asend on nagu V hääldamisel. Õhk väljub vabalt alumise huule ja ülemiste hammaste vahelt. Õhuvool on tugevam kui V puhul. Keel on puhkeasendis. Häälepilu on avatud. Häälepaelad ei vibreeri. F on helitu häälrik.</p>	<p>Nimed: Fanni, Fedja, Feliks, Friida, Alfred, Elfriide Sõnad: foto, foor, film, föön, ufo, info, keefir, friikartul, fotograaf, frikadell, Eristamine: V F: vaas – faas. Vana film. Vilets foto. Vaatab foori. Fedja voodi. Vaike föön. Ahvi saba. Vale info. Vöötrada ja valgusfoor. Huvitav ufo. Vaikne flööt. Vaatasime vahvat filmi. Tellisime kohvikus friikartuleid ja frikadelle. Vaike joob keefiri. Friida valab vett vaasi. Vaasis on freesiad.</p>